

Avdelning för utveckling av beredskap

Julia Fredriksson
010-240 50 47
julia.fredriksson@msb.se

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

MSB:s medverkan i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har fått i uppdrag att årligen rapportera om sin medverkan i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan. I bifogad PM redovisar MSB föregående kalenderår.

I detta ärende har generaldirektör Dan Eliasson beslutat. Julia Fredriksson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Cecilia Looström deltagit.

Dan Eliasson

Julia Fredriksson

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

PM
Datum
2018-01-22

Diariernr
Tillhör 2016-285

2 (12)

Redovisning av MSB:s medverkan i genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan

Rapporteringen sker enligt regeringsbeslut Ju 2016/00326/SSK där MSB uppdras att årligen redovisa åtgärder vidtagna med anledning av EU:s Östersjöstrategi och dess handlingsplan. Rapporteringen sker enligt översänt frågeformulär¹.

På en övergripande nivå är det MSB:s bedömning att genomförandet av EU:s Östersjöstrategi fungerar väl. Östersjöländerna har hittat former för samarbete inom många områden och Sverige, som en gång i tiden initierade strategin, är en aktiv och betydande aktör i genomförandearbetet. Det samarbete som MSB bedriver med koppling till strategin bidrar med effekt och synergier i myndighetens verksamhet och utgör samtidigt ett värdefullt bidrag till det samlade nationella arbetet.

Verksamheter som berör målet: Rädda havsmiljön

MSB:s arbete med oljeskadeskydd kan relatera till målet Rädda havsmiljön och dess samtliga delmål.

Verksamheter som berör delmålet: förbättra samarbetet för en god havsmiljö

Nationellt oljeskadeskydd

MSB har fortsatt samordnat den svenska utvecklingen inom oljeskadeskyddet inom ramen för Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO) enligt den aktörsgemensamma processen i Sveriges strategi för oljeskadeskydd². För sjunde året i rad genomförde NSO den nationella konferensen för oljeskadeskydd, denna gång under Naturvårdsverkets och länsstyrelsernas värdskap och finansiering³. Drygt 100 personer från en bred målgrupp deltog i Stockholm⁴ den 21-22 november. Syftet med konferensen är att samla aktörerna, bistå med en plattform för kunskapsspridning, initiera och inspirera till nya utvecklingsarbeten på alla nivåer. Ingen myndighet har uppdrag eller finansiering att genomföra konferensen, men den fyller en viktig funktion och anses högt prioriterad av aktörerna. Därför tillämpas roterande värdskap och samfinansiering mellan myndigheterna i NSO.

¹ Fullständigt frågeformulär bifogas (bilaga 1 och 2).

² <https://www.msb.se/sv/Insats--beredskap/CBRNE-samordning/Oljeskadeskydd/>

³ Dokumentation från konferenserna finns här <https://www.msb.se/sv/Utbildning-ovning/Konferenser--seminarier/Konferensdokumentation/Arrangemang-2018/Nationell-konferens-for-oljeskadeskydd-2018/>

Regionalt oljeskadeskydd

Kustbevakningen (KBV) och MSB har under året deltagit vid arbetsmöten med HELCOM arbetsgrupp för bekämpning av olja och kemikalier till sjöss (RESPONSE). KBV är ansvarig medan MSB företräder landaktörernas perspektiv och verkar för ökad samverkan mellan sektorerna (land-hav). MSB deltar även i en permanent expertarbetsgrupp under HELCOM Response, EWG SHORE Network, som beskrevs i 2017 års rapportering. MSB var ordförande för gruppens föregångare (EWG SHORE) under 2011-2016 och har sedan dess en mindre drivande roll. MSB har bidragit med att bygga upp hållbara strukturer för det fortsatta arbetet och ordförandeskapet ska nu rotera mellan länderna med två års intervaller för att uppmuntra till ökad delaktighet. Estland innehar nuvarande ordförandeskap.

MSB ledde under 2015-2016 arbete med att ta fram ett nytt ramverk för övning på strand för HELCOM:s manual för bekämpning på strand (Vol III) vilket beskrivits i tidigare års rapporteringar. Ramverket har tagits emot mycket väl av HELCOM parterna och man kommer under 2019 att integrera det i HELCOM:s manual för bekämpning till sjöss (Response Manual vol I⁵). Sverige (Kustbevakningen) leder även arbetet med HELCOM:s övningsplanering och MSB kommer att fortsätta bidra med stöd till arbetet under 2019.

Verksamheter som berör målet: Öka välståndet

Verksamheter som berör delmålet: Klimatanpassning och förbättrad krisberedskap

Inom delmålet finns flera kopplingar till MSB:s verksamhet.

Klimatanpassning

MSB ska utveckla och stödja samhällets beredskap mot olyckor och kriser och vara pådrivande i arbetet med förebyggande och sårbarhetsreducerande åtgärder.

MSB bildade i februari 2017 en tvärasektoriell grupp med syftet att förbättra samordningen av arbetet med att förebygga, mildra effekterna av och öka förmågan att hantera naturolyckor och naturhändelser i Sverige. I arbetsgruppen deltar 16 centrala myndigheter, representanter för Sveriges kommuner och landsting (SKL) och länsstyrelsen. MSB deltar också i SMHI:s nätverk om klimatanpassning tillsammans med 19 myndigheter. Nätverket sprider tillsammans information via www.klimatanpassning.se.

---

⁵ I Helsingforskonventionen anges att bekämpningsmanualerna ska följas av alla kontrakterande parter, vilket indirekt ger manualerna en viss juridiskt styrande funktion <http://www.helcom.fi/action-areas/response-to-spills/manuals-and-guidelines/>

MSB deltar i BSR Climate Dialogue Platform. SMHI har huvudansvaret från svensk sida. Klimatdialogen syftar till gränsöverskridande samarbete i klimatanpassning i Östersjöregionen och utgör en plattform för diskussioner mellan klimatforskare i ämnen som är av intresse för forskare och allmänhet.

Översvämningsdirektivet och havsplanering

Genom översvämningsdirektivet ska EU:s medlemsländer kartlägga översvämningshot och översvämningsrisker samt ta fram riskhanteringsplaner för översvämningshotade områden. MSB är ansvarig myndighet i Sverige för implementeringen av översvämningsdirektivet och genomför arbetet i samarbete med länsstyrelserna. De nordiska och baltiska länderna samarbetar kring översvämningsdirektivet. Inga möten har genomförts på temat under 2018.

MSB ansvarar för särskild samverkan med Finland kring gränsöverskridande effekter av översvämningsrisker. Inom ramen för översvämningsdirektivet har ett gemensamt projekt startat för samverkan inom ett internationellt avrinningsområde för Torne älv med syfte att utveckla samverkan mellan de båda länderna och mellan vatten- och översvämningsdirektivet.

Parter i projektet är:

- Från Finland: Skogs- och jordbruksministeriet, Miljöministeriet samt Lapplands Närings-, trafik och miljöcentral
- Från Sverige: Havs- och vattenmyndigheten, MSB samt Länsstyrelsen i Norrbotten.

Gränsälvscommissionen deltar för båda länderna.

Delmål där myndigheten inlett eller planerar att ingå ett samarbete

Myndighetssamverkan

MSB, Naturvårdsverket samt Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har ingått ett nytt samarbete för att återinrätta en nationell oljejour. HaV är huvudansvarig och övriga myndigheter bidrar främst med finansiering. Kustbevakningen tillfrågades om att bidra med delat ansvar men valde att stå utanför samarbetet. Oljejouren är en konsulttjänst som inrättades på 1980-talet av Naturvårdsverket och har varit verksam fram till 2015, då föregående avtal upphörde med HaV (som tog över ansvaret när myndigheten bildades). Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd (NSO) har sedan 2014 genomfört flera utredningar i syfte att hitta en ny behovsanpassad och långsiktig lösning för oljejouren. En samverkanslösning var nödvändig eftersom oljejourens uppdrag sträcker sig över flera myndigheters ansvarsområden (land-hav samt räddningstjänst-miljö). Upphandling av nya Oljejouren kommer att genomföras 2019 av HaV. Att återinrätta en ny,

långsiktigt hållbar oljejoursfunktion var en av de högst prioriterade åtgärderna i Sveriges strategi för oljeskadeskydd.

Flernivåsamverkan

MSB har under 2018 genomfört tillsammans med Finland och Erillisverket ett projekt Inter System Interface Finland and Sweden (ISI-FISE) med mål att föra samman de båda ländernas tetra nät. Projektet avslutas december 2018 och lanseringen av tjänsten sker februari 2019. Detta ger möjlighet att kommunicera robust och säkert kommunikation mellan ländernas aktörer. Denna möjlighet som resultatet av projektet ger har kopplingar till de delmål som uppges i strategin.

Kommunikation mellan aktörer är grunden för samverkan vid olika typer av händelser/situationer och kriser. I det projekt vilket MSB genomför tillsammans med finska Erillisverket ingår aktörer från Finland och Sverige: Polis, räddningstjänst, finska kustbevakning, finsk och svensk försvarsmakteten, länsstyrelser (Uppsala och Norrbotten), tull, JRCC, MRCC, SOS-Alarm, ARCC samt representanter från Åland (polis och Rescue center).

Projekt som MSB deltar i

Pågående projekt

HELCOM Balex Delta 2018

Projektet delfinansieras av DG-ECHO och är ett av PA Secure flaggskeppsprojekt med fokus på sektorsövergripande samverkan mellan miljöräddning till sjöss, samhällsskydd och beredskap samt miljöskydd på land. I föregående rapportering ges en detaljerad beskrivning av projektets förutsättningar.

Övningen Balex Delta 2018 genomfördes i Karlskrona i den 27-30 augusti 2018⁶. Utvärdering av projektet och övningen pågår och ska slutrapporteras vid ett Lessons identified seminarium den 9-10 april i Helsingfors. Mer information om övningen finns på följande hemsida <https://balexdelta2018.helcom.fi/>.

MSB bidrog med stöd till övningsplaneringen samt var ansvarig för observatörs- och VIP program vid övningen. Vid de olika besöksprogrammen deltog totalt 140 personer från 32 länder.

Observatörsprogrammet som helhet var väl genomfört och kan komma att användas som modell för framtida övningar i andra länder både i Östersjöregionen och inom EU.

---

⁶ <https://balexdelta2018.helcom.fi>

STAC-CBRNE

MSB deltar i Strengthening the transnational capacity of the management of CBRNE agents related emergencies (STAC-CBRNE) projekt som avslutas under 2018. Projektet har pågått under 18 månader och finansierades av Svenska institutet. Under projektet har ett konsortium med länderna i Östersjöregionen bildats och förberett ansökan om medel för konceptet TREFF. TREFF är internationella CBRNE-dagarna, en mötespunkt för alla som verkar inom området CBRNE att nätverka, utbyta information och lyfta frågor inom området. Ansökan lämnades till DG-ECHO i januari 2019. Medel konsortiet ansöker ska finansiera den första TREFF, en pilot konferens med deltagande av länderna i Östersjöregionen. Mer information om STAC-CBRNE finns på PA Secure hemsida <http://www.bsr-secure.eu/>.

PA Secure Support

I sin roll som samordnare för policyområde säkerhet (PA Secure) deltar MSB i ett EU-finansierat projekt PA Secure Support. Interreg Baltic Sea Programme tilldelar medel till policyområden koordinatörer för koordinering och främjande av policyområdes aktiviteter i enlighet med uppdraget i EU:s strategi handlingsplan. Mer information om PA Secure arbetet finns på följande hemsida <http://www.cbss.org/strategies/priority-area-secure/>

Avslutade projekt

ISI Finland

Inter System Interface Finland-Sweden (ISI-FISE) är ett utvecklingsprojekt mellan Finland och Sverige som ska resultera i en sammankoppling av Virve och Rakel. Projektet avslutas i december 2018 och lanseringen av tjänsten sker i februari 2019. Projektet finansierades av respektive land. Mer information om samarbetet finns på följande webbsida <https://www.msb.se/sv/Produkter--tjanster/Rakel/Internationell-samverkan/>.

Nationellt prioriteringsskikt i Digital Miljöatlas

Digital Miljöatlas kartverktyget för prioritering av skyddsvärda stränder har funnits sedan 1990 talet och förvaltas idag av länsstyrelserna. Syftet med det nationella prioriteringslagret är att skydda särskilt känsliga miljöer vid stränderna genom att underlätta samverkan mellan aktörer till sjöss och på land och erbjuda responderande aktörer ett beslutsunderlag vid större händelser med oljeutsläpp till sjöss. En nationell prioritering kan även

underlätta samverkan inom HELCOM Response, både i ett förberedande dimensionerande skede samt vid en händelse. MSB har, med finansiering från anslag 2:4 krisberedskap, bidragit till vidareutveckling av det befintliga systemet med ett nationellt prioriteringslager som kompletterar den lokala och regionala informationen⁷. Arbetet har genomförts inom ramen för Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd och är en av de prioriterade åtgärderna i Sveriges strategi för oljeskadeskydd. I likhet med flera andra frågor inom oljeskadeskyddet har ingen enskild myndighet ansvar för utvecklingen av Digital Miljöatlas och det krävs frivilliga myndighetsövergripande samverkanslösningar för att utföra den här typen av arbeten.

Övriga insatser och samarbeten

Ett konsortium med länderna i Östersjöregionen har ansökt om medel för samarbetsprojekt Community Safety Action for Supporting Climate Adaptation and Development (CASCADE) från DG-ECHO Civil Protection Mechanism. EU har beviljat finansieringen och projektet kommer startas den 1 januari 2019. Detta är ett tvåårigt projekt som syftar till att öka resiliens på lokal och regional nivå mot stora olyckor som inträffar p.g.a. klimatförändringar. Projektet kommer att innefatta även frågor som rör implementeringen av Sendairamverket.

Under 2018 har Sverige tagit ett initiativ till att starta ett samarbete inom brandstatistikinsamling i Östersjöregionen. Det finns ett etablerat samarbete inom NordStat⁸ i nordiska länderna som föreslås breddas och inkludera Östersjöländerna.

Under 2018 har MSB arrangerat två möten inom Civil Protection Network: det årliga expertmötet i februari och det årliga generaldirektörmötet i maj. Möten arrangeras under det svenska ordförandeskapet i Östersjöländernas råd (CBSS).

Finansieringskällor som är aktuella för myndighetens engagemang inom ramen för strategin

MSB deltar i ett antal projekt kopplat till EU:s Östersjöstrategi. Flera projekt finansieras av DG-ECHO Civil Protection Mechanism (Balex Delta 2018, CASCADE), Interreg Baltic Sea Programme (PA Secure support 2016-2018), Svenska institutet (Baltic Leadership Programme) och Horizon-2020 EU-

---

⁷ Rapporten har tagits fram i samarbete mellan myndigheterna i Nationell samverkansgrupp för oljeskadeskydd och IVL <https://www.msb.se/sv/Produkter--tjanster/Publikationer/Publikationer-fran-MSB/Nationellt-prioriteringsskikt-i-Digital-Miljoatlas-att-anvanda-i-samband-med-oljeolycka/>

⁸ Nordstat är ett samarbete mellan de nationella myndigheterna i Danmark, Estland, Finland, Island, Norge och Sverige om statistik relaterad till bränder <https://ida.msb.se/nfs#page=8f7f39b9-c968-4e72-af9b-667d2db46af2>

forskningsprogram (FIRE-IN). Balex Delta 2018, CASCADE och FIRE-IN är PA Secure flaggskeppsprojekt. Svenska institutet är ett annan viktigt finansiär som finansierar flera PA Secure:s projekt och initiativ.

Faktisk nytta och resultat

Digital Miljöatlas och Oljejouren är två grundförutsättningar för att kunna skydda miljön i samband med en större olycka med oljeutsläpp till sjöss och under året har viktiga framsteg gjorts för bägge. Nollalternativet (d.v.s. om de inte fanns) kan användas för att konkretisera nyttan av dessa verktyg samt de potentiella konsekvenser en felaktig hantering kan ha för miljön och samhället. Östersjöregionen har förskonats från större oljeutsläpp, så nollalternativet kan inte beräknas mot de olyckor vi har erfarenhet av utan bör beaktas utifrån den faktiska riskbilden. Tankfartyget Prestige som förläste och spillde ca 77 000 ton utanför Spanska kusten 2002 och är en av Europas värsta miljökatastrofer kan utgöra referens, även om mer än dubbelt så stora tankfartyg trafikerar Östersjön. Oljejourens expertstöd kan ses som en billig försäkring för staten. Ersättning från skadevällaren erhålls endast för "skäliga kostnader" i samband med räddningstjänst och saneringsinsatsen. Genom rådgivning stödjer oljejouren kommunerna och bidrar till att vidtagna åtgärder är skäliga och fackmannamässigt utförda. Skäliga kostnader innebär att vidtagna åtgärder utgår från skydd av miljön till sjöss och på strand.

Kostnaderna i den första kategorin kan uppgå i hundratals miljoner kronor och saneringen efter ett större oljespill kan pågå i flera års tid. Trots det tenderar kostnaderna de senare kategorierna bli betydligt högre än de första⁹.

Nollalternativet för Digital Miljöatlas innebär att man vid en händelse riskerar att använda de begränsade resurserna att bekämpa utsläppet på ett ineffektivt sätt, att man misslyckas skydda de särskilt känsliga miljövärdena lokalt. I värsta fall kan hela populationer slås ut. Kustbevakningen är beroende av denna information tidigt i insatsen för att kunna planera insatsen tillsammans med drabbade kommuner. Den typen av detaljerad miljöinformation är svår att ta fram minutoperativt. Exempel på sådana miljövärden kan vara hotade sjöfågelsarter eller särskilt viktiga föryngringsplatser för fisk.

Ett annat område att lyfta är samarbetet inom CBRNE. Kontaktnätet som skapats mellan deltagarna inom STAC-CBRNE projekt användes av MSB för att hitta en talare från Finska försvarsmakten att tala under svenska CBRNE-dagar. Detta var ett mycket uppskattat inslag som bidrog till positiva kommentarer från utvärderingarna av dagarna.

---

⁹ Beräkningar har bland annat gjorts inom ramen för EU projektet Baltic Master II som var ett flaggskeppsprojekt under Östersjöstrategin. Rapport: Costs associated with a major oil spill in the Baltic Sea (IVL & Enveco Environmental Economics Consultancy, 2012)

Synergier med andra uppdrag

MSB:s engagemang i arbetet med implementeringen av EU:s Östersjöstrategi bidrar till andra pågående samarbeten t ex arbetet inom FN och på EU-nivå med implementeringen av Sendai ramverk.

Förbättringsmöjligheter för myndighetens arbete med Östersjöstrategin (interna och externa faktorer)

Det finns möjligheter att bredda MSB:s engagemang i arbetet med implementeringen av EU:s Östersjöstrategi. Detta kräver dock omprioritering av resurser och är inte aktuellt i nuläget.

Synergier mellan regeringens maritima strategi och Sveriges strategi för oljeskadeskydd

MSB:s och Kustbevakningens uppdrag är likalydande. Myndigheterna ombeds redogöra för synergier med regeringens maritima strategi och Sveriges strategi för oljeskadeskydd i arbetet med att genomföra EU:s strategi för Östersjöregionen. Enligt uppdraget ska respektive myndighet, bland annat, bistå Justitiedepartementet med underlag, information och förslag när det gäller att ta fram svenska positioner på det aktuella området. Citat ur regeringens maritima strategi:¹⁰ *Regeringen ser det som angeläget att berörda myndigheter fortsätter arbetet med att utveckla gemensamma strategier för hur olyckor till sjöss kan förebyggas. Myndigheterna bör fortsätta arbetet med att utveckla beredskapen för att hantera olyckor men också utveckla forskning kring oljebekämpningsmetoders effektivitet samt miljöpåverkan.*

Införandet av hybridoljor är ett sådant område som MSB vill belysa för regeringen. Sjöfarten har de senaste åren genomgått en omfattande omställning till renare fartygsbränslen, som en följd av införandet av SECA 2015. Alternativa, miljövänligare fartygsbränslen har ersatt den tidigare vanliga bunkeroljan. Dessa så kallade hybridoljor har delvis andra fysikaliska egenskaper än bunkerolja och har visat sig vara svåra att bekämpa till sjöss med den metod och teknik som används idag, eftersom dagens utrustning är anpassad till bunkerolja. Frågan är global, och inte specifik för Sverige, men den är mycket angelägen både nationellt och inom de regionala samarbetsavtalen, så som HELCOM Response. Det är viktigt att ansvariga svenska aktörer följer utvecklingen av ny kunskap samt vid behov även anpassar sin förmåga till den nya riskbilden för att säkerställa att vi klarar av att bekämpa utsläpp av hybridoljor både till sjöss och i strandnära vatten. Vid årets strategiska dialog i samband med nationella konferensen för oljeskadeskydd lyftes hybridoljorna som en av de största farhågorna, eftersom

---

¹⁰ Kapitel 4.1.2 Säkert hav

det råder osäkerhet kring dagens kapacitet att bekämpa dessa oljor till sjöss. En aktuell kunskapsbild presenterades vid konferensen och all dokumentation finns på MSB:s hemsida.¹¹

Policysamordnare för policyområde säkerhet

MSB tillsammans med Östersjösekretariatet är policysamordnare (PAC) för policyområdet säkerhet (PA Secure) i enlighet med riktlinjerna i kommissionens handlingsplan.

PAC fokuserar sitt arbete på att dels leda arbetet av **styrgrupp för PA Secure**, dels strukturera samarbetet och skapa förutsättningar för länderna att initiera nya projekt.

Två styrgruppsmöten genomfördes under 2018. Styrgruppsarbetet koncentrerades på genomförande av handlingsplanen i enlighet med uppdragen från GD:na för civilskyddsmyndigheterna i Östersjöregionen. Under sitt möte på Island i maj 2017 antog DG:n s.k. Joint Position on Enhancing Cooperation in Civil Protection Area med tillhörande handlingsplan. Åtta prioriterade områden för samarbetet lyftes i Joint Position och PA Secure styrgrupp har fått i uppdrag att arbeta med implementeringen av handlingsplanen och identifiera de ansvariga länderna för olika prioriteringarna, detta för att öka ägarskapet för samarbetet hos medlemsländerna. Arbetet med implementeringen av åtgärderna i handlingsplanen kommer att fortsätta under kommande år.

Under 2018 har MSB fokuserat på det svenska ordförandeskapet i Östersjöländernas råd och aktiviteter kopplade till det. Under 2018 har MSB arrangerat två aktiviteter: det årliga expertmötet i februari och det årliga generaldirektörs mötet i maj.

Med syftet att skapa förutsättningar för länderna **att initiera nya projekt** har PAC arrangerat ett antal workshops under 2018. PAC har ansökt och fått beviljat medel från Svenska institutet för att starta upp ett samarbete mellan myndigheter ansvariga för CBRNE frågor i regionen och för samarbete inom forskning.

I sin roll som samordnare deltog PA Secure i det årliga forumet för EUSBSR i juni 2018 i Tallinn. Under forumet arrangerade PA Secure i samarbete med HA Safe, en session "Exercises as tools for building a resilient BSR post-2020 – from the round-table to the field". Den teoretiska sessionen följdes av en praktisk demonstration i Tallinn harbour (en liten övning). Detta var ett mycket uppskattat bidrag som följdes av estniska men även internationella media. Detta var ett steg i att fördjupa samverkan med PA Safe som är viktigt

---

¹¹ Se presentation 06_hybridolja av Björn Forsman, SSPA
<https://www.msb.se/sv/Utbildning--ovning/Konferenser--seminarier/Konferensdokumentation/Arrangemang-2018/Nationell-konferens-for-oljeskadeskydd-2018/>

för PA Secure. PA Secure ser positivt på **en bredare samverkan med andra PAC och HAL**. I samverkan med HA Capacity har PA Secure tagit ett initiativ till att ta fram ett koncept för en workshop för PA Secure styrgrupp. Arbetet med konceptet är igång och workshopen kommer genomföras under våren 2019.

En av **utmaningarna** i PAC arbete är främjandet av arbetet som pågår med implementeringen av strategin i respektive land för att inkludera flera relevanta aktörer i samarbetet. Workshopen som planeras i samverkan med PA Secure styrgrupp kommer att delvis fokusera på detta

Gällande **kommunikationsinsatser** skickar PA Secure regelbundet ett nyhetsbrev till en bred krets av aktörer, både i Östersjöregionen men även till andra internationella intressenter. Nyhetsbrevet skickas ut fyra gånger per år och PA Secure arbetar kontinuerligt med att utöka målgruppen för brevet.

Det finns fortfarande ett behov av riktade insatser för att öka kunskapen om EU:s Östersjöstrategi och ger bättre möjligheter och förutsättningar för arbetet på lokal nivå kopplat till genomförandet av EU:s Östersjöstrategi. PA Secure arbetar aktivt med detta och från juni 2017 är Safe Cities Commission, Union of the Baltic Cities, permanent medlem i PA Secure styrgrupp vilket ökar möjligheterna att involvera lokala aktörer i samarbetet.

En stående utmaning är att öka ländernas engagemang i styrgruppsarbetet men också i arbetet med implementeringen av strategin. Här behövs insatser både från PAC/HALs genom arbetet med sina styrgrupper men även ett ännu starkare engagemang från kommissionen och från de nationella kontaktpersonerna för strategins frågor i de olika länderna.

Frågemall för myndigheter med regeringsuppdrag inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen 2018

Nationella myndigheter och länsstyrelser som enligt regeringsbeslut har i uppdrag att medverka i genomförandet av EU:s Östersjöstrategi ska årligen rapportera regeringsuppdraget. Rapporteringen ska vara myndighetens ansvariga departement tillhanda senast **31 januari 2019**, med kopia till Tillväxtverket (tillvaxtverket@tillvaxtverket.se). Vänligen skicka oss en oläst elektronisk kopia, ej låst/scannad PDF.

Denna mall utgår från regeringsbesluten och är en hjälp för att strukturera rapporteringen. Rapporten ska belysa det arbete som gjorts under 2018.

Vänligen analysera gärna era svar på enskilda frågor i relation till den framåtblickande rapport myndigheten lämnade in i mars 2016.

1. Redogör för vilka delmål¹ i strategin som närmast berör myndighetens verksamhetsområde samt hur ni arbetat med dem under året.
  - i. Delmål:
  - ii. Delmål:
  - iii. ...
2. Ange de delmål där myndigheten inlett eller planerar att ingå ett samarbete med andra myndigheter och redogör för hur samverkan fortskridit.
Redogör gärna även för pågående eller framtida behov av flernivåsamverkan med t.ex. regionalt utvecklingsansvariga organisationer.
  - i. Myndighetssamverkan:
  - ii. Flernivåsamverkan:
3. Redogör för vilka insatser eller samarbetsprojekt ni deltar i som bidrar till strategins mål och delmål. Ange projektnamn, finansieringskälla och länk till mer information.
  - i. Pågående projekt
  - ii. Avslutade projekt

---

¹ Strategin har tre övergripande mål: Rädda havsmiljön, Länka samman regionen, Öka välståndet. Under varje mål finns s.k. delmål. Dessa beskrivs i [handlingsplanen](#) för strategins genomförande. Se även Tillväxtverkets broschyr "[Östersjöstrategin för nybörjare](#)" (s 7-9).

- iii. Övriga insatser och samarbeten
4. Redogör för finansieringskällor som kan vara aktuella för myndighetens engagemang inom ramen för EU:s Östersjöstrategi. *Beakta såväl EU:s stödprogram som andra nationella eller externa finansieringskällor. I förekommande fall, redogör även för möjligheten att föra samman olika finansieringskällor tillsammans med annan myndighet för att finansiera projekt eller initiativ i syfte att nå strategins mål.*
  5. Redogör för den bedömda respektive faktiska nytta och resultat som uppnåtts under perioden för den egna myndigheten, annan offentlig förvaltning eller näringsliv. *Överväg gärna synergier mellan detta uppdrag och andra uppdrag som myndigheten har.*
    - i. Nyttan och resultat:
    - ii. Synergier med andra uppdrag:
    - iii. Förbättringsmöjligheter för myndighetens arbete med EU:s Östersjöstrategi (interna och externa faktorer):
  6. De flesta myndigheter har i sitt regeringsuppdrag fått specifika uppgifter att redogöra för som är kopplade till myndighetens verksamhet². Beskriv er myndighets specifika uppgift och redogör för hur denna uppgift omhändertagits under gällande period.
Har er myndighet fått någon specifik uppgift och vad består den i så fall av? Gå igenom ert regeringsuppdrag och avgör om ni har täckt in allt i tidigare svar i mallen. Om inte så ta upp detta under denna punkt.
  7. Övrigt ni vill föra fram gällande EU:s Östersjöstrategi t.ex. lärdomar, idéer, reflektioner och rekommendationer som inte har fångats upp i tidigare svar..

---

² Specifika uppdrag kan t ex handla om att bidra till en svensk maritim strategi- för människor, jobb och miljö, att bidra till de nationella miljö kvalitetsmålen och generationsmålet, eller att bidra till regionalt tillväxtarbete och genomförandet av En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020.

Bilaga 2

Frågor till PAC/HAC för Östersjöstrategirapportering 2018

Denna frågemall skickas till de organisationer som har en roll som samordnare för policyområde (Priority Area Coordinator, PAC) eller samordnare för horisontellt åtgärdsområde (Horizontal Action Coordinator, HAC). Frågorna är en del av den återrapportering som ska göras kring arbetet med EU:s Östersjöstrategi och är ett tillägg till den generella frågemall som tidigare skickats ut till myndigheter med regeringsuppdrag att medverka i genomförandet av strategin.

Vad som ingår i uppdraget som PAC/HAC framgår av EU:s Östersjöstrategis handlingsplan som finns tillgänglig på [strategins webbplats](#).

Rapporteringen ska för myndigheter ske senast 31 januari 2019 till respektive departement, med kopia till Tillväxtverket (tillvaxtverket@tillvaxtverket.se).

För de PAC/HAC som inte omfattas av regeringsuppdraget skulle vi uppskatta om även ni kunde svara på dessa frågor till **31 januari 2019**.

1. Hur har arbetet som PAC/HAC bedrivits under året?
Kommunikationsinsatser, olika samarbeten, nätverk, kontakter med EU- program och andra finansieringskällor etc.
2. Hur bedömer ni arbetet med flaggskeppsprojekt och andra projekt inom ert område? *Letar ni exempelvis själva efter potentiella flaggskepp.*
3. Upplever ni ett stort tryck från projektaktörer? *Intyg för projektansökningar, gällande flaggskeppsstatus, partnersök etc*
4. Vad upplever ni är de största utmaningarna i ert arbete som PAC/HAC?
Kom gärna med förslag på hur dessa skulle kunna hanteras eller övriga förbättringsförslag som skulle hjälpa er i ert arbete.
5. Hur ser ni på möjligheten att samverka med andra PAC/HAC för att få bättre resultat inom ert område? Har någon sådan samverkan skett under året?
6. Vilka är de mest aktuella frågorna inom ert område?
Utveckla gärna kring vad som är på gång, vad ser ni för utmaningar och möjligheter och hur kan dessa hanteras.
7. Övrigt